

۲۱۲۹۷۱۲

مدرن‌یسم و تعلیم و تربیت

تألیف:

محمد رفیع به‌ام‌خانیانی

انتشارات آوازی نور

تهران - ۱۳۹۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشناسه :	سام‌خانیانی، محمدریغ، ۱۳۳۵ -
عنوان و نام پدیدآور :	مدرنیسم و تعلیم و تربیت/ تألیف محمدریغ سام‌خانیانی
مشخصات نشر :	تهران : آوای نور، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری :	۱۶۰ ص.
شابک :	978-600-309-638-7
وضعیت فهرست‌بندی :	فیا
نویسنده :	یادداشت
موضوع :	کتابنامه: ص. [۱۳۹] - ۱۵۴.
موضوع :	Modernity*
موضوع :	فلسوفان - دیدگاه درباره آموزش و پرورش
موضوع :	Views on education Philosophers
موضوع :	آموزش و پرورش -- فلسفه
موضوع :	Education -- Philosophy
رده بندی کنگره :	B۱۰۵
رده بندی دیویی :	۱۰۷
شماره :	۶۳۴۶۹۹۲
کتابشناسی ملی :	

نشانی: تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید، وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ شماره: ۶۶۴۸۰۸۸۲

مدرنیسم و تعلیم و تربیت

مؤلف: محمدریغ سام‌خانیانی

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۶۳۸-۷

کلیه حقوق مادی و معنوی برای ناشر محفوظ است. قیمت ۳۵۰۰۰ تومان

فصل اول - مدرنیسم (مفاهیم، اصول و مبانی)

۳	مدرن
۴	مدرنیته
۶	رویکردهای نظری به مدرنیته
۷	اصول و مؤلفه‌های مدرنیته
۱۳	مراحل تاریخی پیدایش و تکامل مدرنیته
۱۳	۱- رنسانس
۱۷	۲- رفورماسیون
۱۹	۳- انقلاب علمی
۲۲	۴- روشنگری
۲۶	۵- انقلاب صنعتی
۲۸	مدرنیزاسیون
۲۸	مدرنیسم
۲۹	مبانی فلسفی مدرنیسم
۳۳	دستاوردهای مدرنیسم

فصل دوم - مدرنیسم در تعلیم و تربیت

۳۵	مقدمه
۳۶	فرایند تاریخی مدرنیسم در تعلیم و تربیت
۴۳	نظریه‌های تربیتی مدرنیسم
۴۳	۱- نظریه‌های فلسفی
۴۳	۱-۱- ایده آلیسم جدید

۴۵	۱-۲- رئالیسم جدید
۴۵	۱-۳- ناتورالیسم
۴۷	۱-۴- پراگماتیسم
۴۸	۱-۵- اگزیستانسیالیسم
۵۰	۱-۶- فلسفه تحلیلی
۵۲	۱-۷- پدیدارشناسی
۵۴	۲- نظریه های علمی
۵۵	۲-۱- ریست شناسی
۵۶	۲-۲- روان شناسی
۵۸	۲-۳- جامعه شناسی
۵۹	۲-۴- اقتصاد
۶۱	جمع بندی نظریه ها و دیدگاه های بنی

فصل سوم - آراء تربیتی نظریه پردازان غربیته

۶۹	بیکن (رئالیست نوین)
۷۲	دکارت (ایده آلیسم نوین)
۷۳	لاک (رئالیسم نوین)
۷۵	کانت (ایده آلیسم نوین)
۷۷	هگل (ایده آلیست نوین و مطلق)
۷۹	فیخته (ایده آلیست نوین)
۸۰	کهیر کگور (اگزیستانسیالیسم)
۸۳	نیچه (اگزیستانسیالیست)
۸۵	هوسرل (پدیدارشناسی)
۸۸	راسل (فلسفه تحلیلی)
۸۹	ویتگشتاین (فلسفه تحلیلی)

۹۱	پیترز (فلسفه تحلیل تربیتی)
۹۲	هایدگر (اگزیستانسیالیست)
۹۶	سارتر (اگزیستانسیالیست)
۹۸	روسو (ناتورالیسم)
۱۰۰	پستالوزی (ناتورالیسم)
۱۰۱	کمپوس (رئالیست علمی)
۱۰۳	جیمز (پراگماتیسم)
۱۰۵	دیویی (پراگماتیسم)
۱۰۷	گزل (زیست‌شناسی تربیتی)
۱۰۹	اسکینر (روان‌شناسی رفتاری)
۱۱۰	پیاژه (روان‌شناسی شناختی)
۱۱۲	دورکیم (جامعه‌شناسی کارکردگرا)
۱۱۴	مارکس (جامعه‌شناسی تضادگرا)
۱۱۷	مید (جامعه‌شناسی تعاملی)
۱۱۸	اسمیت (اقتصاد کلاسیک)
۱۱۹	مارشال (اقتصاد نو کلاسیک)
۱۲۰	شولتز (اقتصاد معاصر)

فصل چهارم - نقد مدرنیته و دلالت‌های تربیتی آن

۱۲۳	مقدمه
۱۲۵	منتقدین مدرنیته
۱۲۶	مارکس
۱۲۶	وبر
۱۲۷	فروید
۱۲۷	نیچه

۱۲۸.....	اشپنگر
۱۲۹.....	هاید گر
۱۲۹.....	گنون
۱۳۰.....	محافظه کاران
۱۳۱.....	رمانتیسیم
۱۳۲.....	- عالمان دینی
۱۳۳.....	پست مدرنیسم
۱۳۴.....	مکتب فرانکفورت
۱۳۵.....	فمینیسم
۱۳۶.....	راه کارهای مراجعین مدرن
۱۳۷.....	محاسن و معایب مدرنیسم در تربیت
	فصل پنجم - باهم نگر
۱۴۹.....	منابع و مآخذ

پیشگفتار

مدرنیسم یک جریان فکری جدید است که درباره آن نظرات متعددی ارائه شده است. برخی دیدگاه‌ها نظری، برخی تاریخی، هم‌چنین گروهی از دیدگاه‌ها، فلسفی و عده‌ای نیز از دیدگاه جامعه‌شناسی و سیاست نسبت به آن نظر داده‌اند. از نگاه تاریخی، فرایند زمانی مدرنیته یعنی شروع پایان مدرنیته متفاوت بوده است. برخی انقلاب صنعتی، گروهی رنسانس و برخی دوره روشنگری را آغاز مدرنیته دانسته‌اند. این روایت در مورد پایان مدرنیسم نیز مصداق دارد.

مدرنیسم و مدرنیته در غرب به‌طور اتفاقی و تصادفی پدید نیامد بلکه پیشینه فکری، عقیدتی و اخلاقی آن از قرن پانزدهم بعد از آثار و نوشته‌های متفکران غرب زمین آشکار شد و در قرن هفدهم و هجدهم به‌فراخجام در غرب تبدیل شد.

مدرنیسم در شرایط خاص زمانی خود، در سده‌های تاریخی، اجتماعی، رنسانس، رفرماسیون، روشنگری و انقلاب صنعتی پا به عرصه وجود گذاشت و ویژگی محوری کانونی مفهوم مدرنیسم تغییر و دگرگونی است. این تغییر را می‌توان در سطح درونی یعنی اندیشه و بیرونی یعنی نمودهای عینی در نظر گرفت. مدرنیته در سطح اندیشه مفاهیمی چون، عقلانیت، آزادی، برابری، پیشرفت، تغییر، دموکراسی و در مصادیق عینی: صنایع، فنون، ابزارها، سازمان‌ها و... را پدید آورد. مدرنیسم با ورود به صحنه اجتماعی تغییرات و تحولات گوناگونی را در عرصه‌های متعددی به وجود آورد. مدرنیسم به‌عنوان تحولی دوراثر، زمینه‌های نوعی گسست و چرخش بنیادی را در ابعاد و زوایای هدایتی فراهم کرد. مدرنیته با ترسیم ابعاد هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی و انسان‌شناختی ویژه‌ای که در تمایز با دنیای سنت قرار می‌گرفت به ترسیم چشم‌اندازهای هویتی متمایز و خاصی مبادرت نمود. مدرنیسم در طی فرایند پیدایش تا تکامل دستاوردهای بی‌شماری را بر جای گذاشت اگرچه کاستی‌های در این جریان فکری به چشم می‌خورد اما در مجموع دستاوردهای مفیدی در حوزه‌های مختلف اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی برای جامعه به ارمغان آورد. در این مسیر تعلیم و تربیت،

نیز از این تغییرات بی‌نصیب نماند. آموزش و پرورش از جمله نهادی است که از طریق مدرنیسم تغییرات مهمی را پذیرفت. مهم‌ترین دستاورد مدرنیسم در زمینه تعلیم و تربیت اجباری کردن است که تأثیرات به‌سزایی در همگانی کردن آموزش و پرورش در جهان بر جای گذاشت. اهداف، محتوا و روش‌های تعلیم و تربیت نسبت به گذشته تغییر یافت. با توجه به نقش مهم مدرنیسم می‌توان این پرسش را مطرح کرد که مدرنیسم چیست، اصول و مؤلفه‌های مدرنیته کدام‌اند؟ مبانی فلسفی مدرنیسم یا به عبارتی هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و انسان‌شناسی مدرنیسم را چگونگی می‌وان تحلیل کرد و یا به‌طور کلی مدرنیسم چه تحولاتی را در ساختار اجتماعی و آموزش و پرورش ایجاد نموده است. چه نظریه‌هایی در آموزش و پرورش مطرح شده است. آیا مدرنیسم توانسته است به آرمان‌های خود دست یابد. چه نقدهایی بر مدرنیته و دیدگاه‌های تربیتی آن صورت گرفته است.

در حوزه تعلیم و تربیت در مورد مدرنیسم و تعلیم و تربیت کتابی نوشته نشده است. اما در مورد پست‌مدرنیسم تألیفات بسیار زیاد آمده می‌شود. این کتاب اولین اثر در این مورد است. امیدوارم در جامعه آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها پذیرفته شود.

محمد ربیع سام خانیانی

تابستان ۱۳۹۹